Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Sîrbu)
Dosarul nr. 2ac-186/23 (2-19138444-02-2ac-23032023)

D E C I Z I E

04 octombrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chișinău

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Sîrbu Victoria
Judecătorii Dulghieru Dorin și Țurcan Ion
Grefier Negrei Corina

examinând în ședință publică apelul declarat de SRL „Floreni” împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 decembrie 2022, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Floreni” împotriva SA „Apă-Canal Chișinău”, intervenient accesoriu ÎMC „Floreni-Service” cu privire la constatarea nulității facturii fiscale, anularea facturii fiscale și a deciziei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

C O N S T A TĂ :

Pretențiile reclamantului:

La data de 22 august 2019 SRL ”Floreni” s-a adresat în instanţă cu o cerere de chemare în judecată împotriva SA „Apă-Canal Chișinău”, intervenient accesoriu ÎMC „Floreni-Service” cu privire la constatarea nulității facturii fiscale, anularea facturii fiscale și a deciziei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 30 septembrie 2016 între SRL „Floreni” și ÎMC „Floreni-Service” a fost încheiat contractul nr. 7 din 30 septembrie 2016 cu privire la serviciul public de recepționare a apelor uzate, care este în vigoare și în prezent.

Reieșind din clauzele contractului în cauză, ÎMC „Floreni-Service” prestează față de reclamant servicii de recepționare și evacuare a apelor uzate în sistemul public de canalizare.

Conform pct. 4.1 și 4.2 ale contractului menționat, cantitatea de ape uzate deversate în sistemul public de canalizare se determină conform contorului pentru evidența apelor uzate, iar în lipsa sau în cazul defectării lui, reieșind din cantitatea de apă potabilă consumată de obiectele conectate la rețelele de canalizare.

În același context, reclamanta specifică că până în prezent nu are montat un contor pentru determinarea cantității de ape uzate, deoarece întreprinderea urmează să parcurgă printr-o o serie de modernizări, inclusiv și la capitolul canalizarea apelor uzate, însă la singurul obiect care este conectat la rețelele de canalizare, care este abatorul, este montat un contor pentru monitorizarea cantității de apă potabilă consumată. În privința halelor de creștere a puilor, aceste imobile nu sunt conectate la rețelele de canalizare, apa potabilă captată de acest sector, fiind utilizată doar în alimentația păsărilor.

Respectiv, lunar, până în prezent, ÎMC „Floreni-Service" facturează serviciul public de recepționare a apelor uzate conform indicilor contorului de apă potabilă consumată de abatorul întreprinderii (singurul obiect conectat la rețelele de canalizare).

Menționează că, apele uzate recepționate de la SRL „Floreni", prin intermediul rețelelor de canalizare ale ÎMC „Floreni-Service" sunt evacuate în sistemul public de canalizare. Fiindcă aceste ape uzate pot să depășească în compoziția lor indicatorii normelor Concentrațiilor Maxime Admisibile de poluanți, la data de 30 decembrie 2016, între SA „Apă-Canal Chișinău", ÎMC „Floreni-Service" și SRL „Floreni" a fost încheiat Contractul trilateral privind recepționarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți în rețeaua publică de canalizare nr.22-202-33/124ps.

Conform clauzelor acestui contract, pârâtul și-a asumat obligația să recepționeze de la reclamant, prin intermediul ÎMC „Floreni-Service", ape uzate cu concentrații majorate de poluanți în vederea epurării lor ulterioare până la indicii Concentrațiilor Maxim Admisibile.

Conform pct. 4.3.1 ale contractului nr. 22-202-33/124ps din 30 decembrie 2016 ÎMC „Floreni-Service" a fost obligată să prezinte lunar la SA „Apă-Canal Chișinău" informația despre volumul apelor uzate evacuate în rețelele publice de canalizare.

Astfel, reieșind din cantitățile lunare de ape uzate facturate de ÎMC „Floreni-Service" în baza contractului nr.7 din 30 septembrie 2016, precum și rezultatele analizelor de laborator, pârâtul putea să emită față de reclamant, în cazul depășirii concentrațiilor maxim admisibile, facturi cu tarife diferențiate.

Menționează că, urmare a încheierii contractului trilateral nr. 22-202-33/124ps la 30 decembrie 2016, între părțile prezentului litigiu nu au fost niciodată careva pretenții.

Ulterior, prin scrisoarea nr. 1200/4130 din 24 martie 2017, reclamantul a fost informat despre rezilierea contractului privind recepționarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți în rețeaua publică de canalizare nr. 22-202-33/124ps din 30 decembrie 2016, începând cu 01 mai 2017.

Totodată, reclamantul a fost informat că începând cu 01 mai 2017 raporturile de recepționare și evacuare a apelor uzate vor fi reglementate prin semnarea unui acord bilateral.

Începând cu toamna anului 2018 și până în prezent, între părțile prezentului litigiu, n-a fost stabilit un consens pe marginea proiectului contractului privind serviciul public de canalizare, părțile aflându-se încă în proces de negocieri, însă ca urmare a recepționării notificării despre rezilierea contractului trilateral privind recepționarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți în rețeaua publică de canalizare nr. 22-202- 33/124ps din 30 decembrie 2016, pentru luna aprilie 2017, de către pârât, prin factura fiscală seria AAB1832368 din 28 aprilie 2017, au fost facturate servicii de „preepurare a apelor uzate" în cantitate de 23.892,00 metri cubi, servicii care de facto nu au fost executate, pentru că ulterior în facturi pârâtul a solicitat încasarea altor servicii, și anume, a tarifelor diferențiate.

Conform indicilor facturați de ÎMC „Floreni-Service" în luna aprilie 2017 față de SRL „Floreni", în rețelele de canalizare au fost deversate ape uzate în cantitate de 2.177,00 metri cubi. Prin urmare, impunerea achitării unor servicii care n-au fost prestate realmente, precum și diferența dintre cantitățile de ape uzate facturate de SA „Apă-Canal Chișinău" și ÎMC „Floreni-Service", a constituit, în speța în cauză, motivul înaintării prezentei cereri în instanța de judecată.

Este necesar a se indica faptul că reieșind din răspunsurile SA „Apă-Canal Chișinău" expediate prin scrisorile nr. 1200/14162 din 04 octombrie 2017 și nr. 1200/14947 din 26 octombrie 2017, pârâtul justifică calculul serviciilor prin aceea că contractul trilateral nr. 22-202-33/124ps din 30 decembrie 2016 a fost reziliat, iar la 20 aprilie 2017, administratorul ÎMC „Floreni-Service" a încheiat contractul de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare consumatorului non casnic nr. 2200433 pentru locul de consum: *****, iar în finalul scrisorilor se accentuează că: „...facturile fiscale seria AAB nr. 1832368 din 28.04.2017 și AAB nr. 4706203 din 30.06.2017, au fost emise în conformitate cu clauzele contractuale, a actelor legislative și normative în vigoare...".

Un răspuns din partea pârâtului cu privire la modalitatea de calcul a volumului de ape uzate deversate în rețelele de canalizare sau o formulă prin care a fost determinat volumul total al apelor uzate în cantitate de 23.892,00 metri cubi pentru luna aprilie 2017, pârâtul n-a oferit reclamantului, anexând, în calitate de temei care stă la baza facturii contestate, un act de prestare a serviciilor la Contractul nr. 2220233/33, în care s-a menționat următoarele: „De către SA „Apă-Canal Chișinău" au fost pre epurate apele uzate cu concentrații majorate de poluanți față de CMA (Concentrații Maxime Admisibile) evacuate de la întreprinderea S.A. DE SELECȚIE ȘI HIBRIZAREA PASĂRILOR „Floreni" în volum de 23.892 m3 în sumă de 44.237,46 lei".

Deasemenea, așa-numitul act de prestare a serviciilor, recepționat ultima dată prin scrisoarea nr. 1200/7269 din 20 mai 2019 nu a fost semnat de nici un reprezentant al SA „Apă-Canal Chișinău” și nici nu conține nici un loc pentru semnare pentru consumator, în vederea confirmării sau infirmării executării serviciilor și de către consumator. Ulterior, în baza actului de prestare a serviciilor semnat de ambele părți, urma a fi emisă factura pentru serviciile prestate în luna aprilie 2017.

Precizează că, până în prezent, din partea reclamantului, au fost depuse mai multe eforturi în vederea soluționării amiabile a divergențelor iscate referitor la cantitatea de ape uzate evacuate în rețelele de canalizare de la SRL „Floreni”.

Astfel, a fost restituită nu numai odată factura fiscală seria AAB nr. 1832368 din 28 aprilie 2017, pentru corectare, așa cum prevede legislația din domeniul fiscal, înregistrându-se astfel un ping-pong de scrisori între părți, au fost organizate ședințe de lucru comune cu participarea reprezentanților părților prezentului litigiu. Toate încercările de soluționare a litigiului pe cale extrajudiciară nu s-au soldat cu succes.

Astfel, cronologic, divergențele iscate pe marginea chestiunii cu privire la corectitudinea facturii fiscale seria AAB nr. 1832368 din 28 aprilie 2017 s-au derulat în modul următor:

1. Ca urmare a recepționării facturii fiscale AAB nr. 1832368 din 28 aprilie 2017, prin scrisoarea nr. 175 din 23 mai 2017, SRL „Floreni” a restituit operatorului factura, pentru corectare din motivul că volumele apelor uzate facturate de SA „Apă-Canal Chișinău” nu corespund cu cele facturate de ÎMC „Floreni-Service”.

2. În luna iunie 2017 operatorul a emis altă factură fiscală care deasemenea este cu calculul majorat al serviciilor prestate, aceasta fiind obiect al altui litigiu în judecată, iar la 14.09.2017 în baza unei prescripții cu nr. 1200/13232, a solicitat în termen de 5 zile din data recepționării prescripției, achitarea sumei de 1.160.717,72 lei. În caz contrar, reclamantul urma a fi debranșat de la rețeaua de canalizare începând cu 27 septembrie 2017.

3. Ca reacție la prescripția operatorului nr. 1200/13232 din 14 septembrie 2017, SRL „Floreni” și-a prezentat argumentele sale vis-a-vis de calculele volumelor serviciilor din facturile emise de operator în lunile aprilie și iunie 2017, anexând copii ale facturilor fiscale emise de ÎMC „Floreni-Service” pentru această perioadă și acte de verificare a volumelor de ape uzate deversate în rețelele de canalizare în perioada aprilie – iunie 2017, precum și de verificare a decontărilor reciproce, solicitând repetat eliberarea facturilor corectate, pentru a fi achitate serviciile.

4. În rezultatul adresării repetate a SRL „Floreni”, prin scrisoarea nr. 1200/14162 din 04 octombrie 2017, SA „Apă-Canal Chișinău” și-a prezentat

argumentele sale, inclusiv față de temeinicia facturii fiscale seria AAB nr. 1832368 din 28 aprilie 2017 și a refuzat să o corecteze, însă chipurile din motivul că nu ar fi fost restituită de SRL „Floreni” în adresa SA „Apă-Canal Chișinău”, aceasta n-a fost reexpediată în adresa consumatorului, fiind restituită spre plată SRL „Floreni” doar factura din luna iunie 2017.

5. Recepționând răspunsul SA „Apă-Canal Chișinău” nr. 1200/14162 din 04 octombrie 2017, SRL „Floreni”, din nou a prezentat motivele sale pentru care a considerat că urmează a fi revăzute calculele volumelor serviciilor prestate în luna aprilie și iunie 2017, restituind operatorului iarăși spre corectare factura fiscală din luna iunie 2017.

6. Prin răspunsul nr. 1200/14947 din 26 octombrie 2017, operatorul din nou a refuzat să ia în considerație argumentele SRL „Floreni” pentru care urma a fi corectată factura fiscală din luna aprilie 2017. De această dată reprezentanții operatorului au găsit deja factura fiscală seria AAB nr. 1832368 din 28 aprilie 2017, care chipurile nu a fost restituită de SRL „Floreni” operatorului și au returnat-o spre plată.

7. S-a încheiat ping-pongul de scrisori și corespondență în anul 2017, dintre părțile prezentului litigiu, prin scrisoarea SRL „Floreni” cu numărul de ieșire 372 din 02 noiembrie 2017, prin care au fost restituite facturile fiscale din lunile aprilie și iunie ale anului 2017.

8. De la momentul expedierii de către SRL „Floreni” a dezacordului său prin scrisoarea nr. 372 din 02 noiembrie 2017, până la sfârșitul anului 2018, atunci când au început negocierile pentru încheierea unui nou contract la direct cu operatorul, de prestare a serviciilor publice de recepționare a apelor uzate, SRL „Floreni” n-a primit nici un răspuns din partea operatorului, nici facturile din lunile aprilie și iunie 2017 n-au mai fost restituite necorectate și n-au fost înaintate careva pretenții materiale, reclamații, prescripții spre plată.

9. Dat fiind că în procesul de negociere a condițiilor noului contract s-a constatat că SA „Apă-Canal Chișinău” pretinde la existența unor datorii, părțile prezentului litigiu au convenit organizarea unei ședințe de lucru la data de 26 noiembrie 2018, la care s-a convenit, de comun acord, că SA „Apă-Canal Chișinău” va reexpedia în adresa SRL „Floreni” facturile fiscale pentru lunile aprilie și iunie 2017, iar SRL „Floreni” își va prezenta propunerile/argumentele sale referitor la calculul serviciului pentru aceste luni.

10. Prin scrisoarea SA „Apă-Canal Chișinău” nr. 1200/1126 din 31 ianuarie 2019, SRL „Floreni” a aflat despre faptul că operatorul ar fi transmis în adresa reclamantului facturile fiscale din lunile aprilie și iunie 2017 prin scrisoarea nr. 1200/17848 din 07 decembrie 2017, însă de facto, această scrisoare n-a mai ajuns la SRL „Floreni”.

11. Dat fiind că părțile amiabil au convenit la 26 noiembrie 2018 ca SRL „Floreni” să-și prezinte propunerile sale vis-a-vis de calculele serviciilor, reclamantul a insistat repetat prin scrisoarea nr. 43/1 din 21 februarie 2019 să i se elibereze scrisoarea nr. 1200/17848 din 07 decembrie 2017, care na fost recepționată și facturile fiscale din lunile aprilie și iunie 2017.

12. După mai multe insistențe, abia prin scrisoarea nr. 1200/7269 din 20 mai 2019, reclamantul a recepționat de la SA „Apă-Canal Chișinău”, nu originalul facturii din luna aprilie 2017, ci o copie a acesteia. Totodată, în ultimul alineat al acestei scrisori, pârâtul se referă că această factură a mai fost restituită la 26 octombrie 2017, fără a se referi la trimiterea poștală de la data de 07 decembrie 2017, care n-a fost recepționată de SRL „Floreni”.

13. Ca urmare a recepționării facturii fiscale seria AAB nr. 1832368 din 28 aprilie 2017, SRL „Floreni” a decis totuși să pună punct disputelor fără capăt cu operatorul și să înainteze pentru ultima dată cerere prealabilă, care în final a fost respinsă ca fiind depusă tardiv.

Tot în contextul celor specificate mai sus, reclamanta aduce la cunoștința instanței că nu cunoaște nici până în prezent ce l-a determinat pe operator să factureze în luna aprilie 2017 alte cantități de ape uzate evacuate decât cele care au fost transmise operatorului, lunar, de către ÎMC „Floreni-Service”, în conformitate cu prevederile clauzelor contractelor nr. 22-202-33/124ps din 30 decembrie 2016 și nr. 7 din 30 septembrie 2016. Or, în adresa SRL „Floreni”, n-a fost expediată nici o notificare scrisă prin care să fie informat reclamantul despre modificări în modalitatea de determinare a volumului apelor uzate deversate în rețelele de canalizare, iar noul contract de prestări servicii din 20 aprilie 2017, încheiat între ÎMC „Floreni-Service” și SA „Apă-Canal Chișinău” n-ar trebui să aibă nici o tangență cu perioada lunii aprilie 2017, deoarece până la data de 01 mai 2017, părțile prezentului litigiu s-au condus de contractul trilateral nr. 22-202-33/124ps din 30 decembrie 2016.

Astfel, reclamantul consideră că prin refuzul pârâtului de a anula factura fiscală seria AAB nr. 1832368 din 28 aprilie 2017 îi este încălcat dreptul să beneficieze de serviciul public de canalizare în condițiile stabilite de actele legislative și normative în domeniu (art.18 lit. a) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare).

La fel, reclamantul consideră că factura fiscală seria AAB nr. 1832368 din 28 aprilie 2017 contravine normelor art. 66 lit. c) și n) a Hotărârii ANRE nr. 271 din 16 decembrie 2015, art. 22 alin. (18) și art. 27 alin. (l) a Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013, fapt pentru ce consideră că acest act juridic urmează a fi declarat nul.

La 26 mai 2019, SRL „Floreni” a expediat în adresa SA „Apă-Canal Chișinău” o cerere prealabilă, cu numărul de ieșire a întreprinderii 189, prin care a

solicitat anularea facturii fiscale seria AAB nr. 1832368 din 28 aprilie 2017 și eliberarea altei facturi noi corectate pentru serviciile prestate în luna aprilie 2017, reieșind din cantitatea totală de apă potabilă consumată și respectiv evacuată de obiectul conectat la rețelele de canalizare, în mărime de 2177,00 metri cubi, în conformitate cu prevederile Contractului trilateral nr. 22-202-33/124ps din 30 decembrie 2016.

În rezultatul examinării cererii prealabile, prin scrisoarea nr. 1200/11374 din 16 iulie 2019, SA „Apă-Canal Chișinău" a respins ca tardivă cererea prealabilă privind anularea facturii fiscale seria AAB1832368 din 28 aprilie 2017.

În motivarea răspunsului său operatorul s-a referit la faptul că prin scrisorile nr. 1200/14162 din 04 octombrie 2017 și nr. 1200/14947 din 26 octombrie 2017, SA „Apă-Canal Chișinău" ar fi explicat temeinicia facturii fiscale contestate, iar termenul de 30 zile pentru depunerea cererii prealabile ar fi fost omis.

În drept, reclamanta SRL „Floreni" și-a întemeiat cererea de chemare în judecată pe prevederile art. art. 22 alin. (18), art. 27 din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare; pct. 66, lit. c) și n) din Hotărârea ANRE nr. 271 din 16 decembrie 2015; art. art. 206 alin. (1), lit. a) și d), 211, 224 alin. (1) lit. a) și d) din Codul administrativ.

Solicită reclamantul SRL „Floreni", constatarea nulității și anularea facturii fiscale seria AAB nr. 1832368 din 28.04.2017 emisă de SA „Apă-Canal Chișinău", anularea deciziei SA „Apă-Canal Chișinău" de soluționare a cererii prealabile, emisă conform scrisorii nr. 1200/11374 din 16.07.2019.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 decembrie 2022, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintă de SRL „Floreni" împotriva SA „Apă-Canal Chișinău", intervenient accesoriu ÎMC „Floreni-Service" cu privire la constatarea nulității facturii fiscale, anularea facturii fiscale și a deciziei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 16 ianuarie 2023, SRL „Floreni" a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 decembrie 2022, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii în sensul formulat.

Argumentele participanților la proces:

În motivarea cererii de apel a reiterat circumstanțele de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, indicând suplimentar că prima instanţă, în hotărîrea atacată, nu a făcut distincţie dintre noţiunile de „*servicii de preepurare a apelor uzate*" şi „*diferenţiate*" în sensul art.22 alin.(18) din Legea nr.303/2013, în redacţia în vigoare la data emiterii facturii fiscale (28.04.2017) a cărei nulitate s-a solicitat a fi constatată, și, pe de o parte la primul alineat din pag.

12 a hotărîrii judecătoreşti atacate a făcut trimitere la prevederile pct.5.7 ale contractului nr.2200433 din 20.04.2017, iar pe de altă parte la ultimul alineat din pag. 12 a făcut trimitere deja la prevederile art.22 alin.(18) din Legea nr.303/2013, în redacţia în vigoare din 08 martie 2019.

Menționează că, de facto, SA „Apă-Canal Chişinău" nu a montat sau instalat careva utilaje, echipamente sau staţii de preepurare a apelor uzate pînă la intrarea acestor ape în reţeaua de canalizare gestionată de ÎMC „Floreni Service", care aparţine administraţiei publice locale a satului Floreni, ci a facturat un serviciu inexistent, neprevăzut de legislaţia în vigoare nici la data emiterii facturii fiscale contestate şi nici în prezent.

Susține că, serviciile de preepurare, tarifele diferenţiate şi chiar plăţile suplimentare la care a mai făcut referire instanţa de fond sunt distincte în sine, deoarece serviciile trebuie să întrunească cerinţele precum existenţa unui contract între părţile litigiului, prin care să se convină asupra condiţiilor de prestare a serviciului, tariful/preţul, drepturile şi obligaţiile părţilor şi tehnologii speciale care să asigure epurarea apelor uzate, iar tarifele diferenţiate, cît şi plăţile suplimentare reprezintă în sine nişte formule prin care consumatorului i se percep spre plată suplimentar mijloace băneşti pentru depăşirea concentraţiilor maxime admisibile de poluanţi în apele uzate deversate în reţelele publice de canalizare.

Relevă că, în cazul de faţă, cel care beneficiază de serviciul public de canalizare în baza contractului nr.2200433 din 20.04.2017 este ÎMC „Floreni-Service" şi nu SRL „Floreni", deoarece acest contract a fost încheiat şi produce efecte juridice pentru părţile lui contractante, adică pentru SA „Apă-Canal Chişinău", în calitate de operator, pe de o parte şi ÎMC „Floreni Service", în calitate de consumator, pe de altă parte.

Invocă că, contractul nr.2200433 din 20.04.2017, încheiat între ÎMC „Floreni- Service" şi SA „Apă-Canal Chişinău" nu poate determina şi respectiv obliga SRL „Floreni" la achitarea tarifelor diferenţiate, întrucît acest contract generează drepturi şi obligaţii doar pentru părţile lui contractante.

Consideră că, intimatul în general, nu este în drept să pretindă de la SRL „Floreni" plata tarifelor diferenţiate în baza contractului nr.2200433 din 20.04.2017 şi în acest caz ar fi fost necesar de aplicat a doua parte normei juridice prevăzută la art.22 alin.(18) din Legea nr.303/2013, şi anume – plata pentru poluarea mediului conform modalităţii stabilite prin Legea nr. 1540-XIII din 25 februarie 1998 privind plata pentru poluarea mediului.

Invocă că, prima instanţă a aplicat o lege materială care nu trebuia să fie aplicată, făcând referire la art.22 alin.(18) din Legea nr.303/2013 în redacţia în vigoare la data de 08 martie 2019, iar actul juridic a cărei nulitate s-a invocat a fost emis la data de 28.04.2017 și a avut termen de plată pînă la 13.05.2017 şi include

calcule pentru serviciile de preepurare a apelor uzate pentru perioada lunii aprilie 2017.

Precizează că, la pag. 11 alin. (1)-(2) din hotărîrea judecătorească atacată, prima instanţă a stabilit că la 20.04.2017 a fost încheiat contractul nr.22-004-33 pentru locul de consum *****, iar prin acordul adiţional nr.24 din aceeaşi dată, a fost completat locul de consum cu fabrica de păsări SA „Floreni", însă de fapt pentru locul de consum SRL „Floreni", acordul adiţional nr.24 nu a fost semnat de ÎMC „Floreni Service", iar la materialele cauzei, acest acord conţine doar semnătura SA „Apă-Canal Chişinău". În contextul în care Acordul adiţional nr.24 la Contractul nr.22-004-33 din 20.04.2017 nu este semnat de către ÎMC „Floreni Service", rezultă că acest act juridic este afectat de nulitate, în condiţiile în care din acesta nu rezultă consimţământul ÎMC „Floreni Service". Deşi instanţa de fond a cercetat acest înscris, eronat a conchis că Acordul adiţional nr.24 la Contractul nr.22-004-33 din 20.04.2017 produce efecte juridice. Or, după cum s-a menţionat mai sus, neîntrunirea condiţiilor de valabilitate, atrage nulitatea actului juridic şi în acest caz prima instanţă urma în mod obligatoriu să constate din oficiu nulitatea acestui act juridic, fapt care a fost omis.

În ședința instanței de apel, reprezentantul apelantului SRL „Floreni", Răileanu Ion, a susținut cererea de apel, solicitând admiterea acesteia în sensul formulat.

Reprezentantul intimatului SA „Apă-Canal Chişinău", Frumusachi Parascovia, în ședința instanței de apel a prezentat referința, solicitând respingerea cererii de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Intervenientul accesoriu ÎMC „Floreni-Service" în ședință nu s-a prezentat, fiind citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei, astfel, reieșind din dispozițiile art. 379 alin. (2) CPC, Colegiul a dispus examinarea cauzei în lipsa intervenientului accesoriu, în privința căruia a fost respectată procedura de citare legală.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii instanţei de fond a fost pronunțat public la 16 decembrie 2022, iar cererea de apel a fost depusă la data de 16 ianuarie 2023, astfel Colegiul constată că, apelul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanţei de apel:

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit dispoziţiilor art. 118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

În conformitate cu art. 373 alin. alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Astfel, instanţa de apel, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe, constată că aceasta urmează a fi menţinută, ori, concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în corespundere cu circumstanţele cauzei şi normele de drept material au fost aplicate corect.

Circumstanţele de fapt ale cauzei:

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 30 septembrie 2016 a fost încheiat contractul nr. 940-62-2016 între ÎMC „Floreni-Service” și SA „Floreni” pentru recepționarea apelor uzate de la abonat (SA „Floreni”) prin deversorul cu diametru 250 mm în sistemul comunal de canalizare al Întreprinderii Municipale Comunale „Floreni-Service”. (f.d.16-17, vol. I)

La data de 09 noiembrie 2016, ÎMC „Floreni-Service” s-a adresat cu cerere către SA „Apă-Canal Chișinău”, pentru a cere includerea în contractul pentru livrarea apei și recepționarea apelor uzate nr. 2200433/22/01 din 17 septembrie 2002, încheiat cu SA „Apă-Canal Chișinău” a locului de consum SA „Floreni”. (f.d.101, vol. I)

Ulterior, la data de 30 septembrie 2016, a fost încheiat contractul trilateral nr. 22-202-33/124ps, între SA „Apă-Canal Chișinău”, ÎMC „Floreni-Service” și SA „Floreni” privind recepționarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți în rețeaua publică de canalizare. (f.d.12-15, vol. I)

La fel, la 20 aprilie 2017, SA „Apă-Canal Chișinău” și ÎMC „Floreni-Service” au semnat contractul de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și canalizare consumatorului casnic, nr. 22-004-33 pentru locul de consum, *****. (f.d.107-114, vol. I)

Ulterior, prin acordul adițional nr. 24 la contractul nr. 22-004-33 din 20 aprilie 2017 de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă potabilă și de canalizare, a fost completat pct. 1.2 al contractului sus-menționat, fiind completat cu locul de consum din satul Floreni, fabrica de păsări SA „Floreni”. (f.d.117)

Pentru luna aprilie 2017, de către SA „Apă-Canal Chișinău” a fost expus spre plată pentru serviciile prestate SRL „Floreni”, factura fiscală AAB nr. 183267 din 28 aprilie 2017 cu un volum calculat de 23.892,00 m3. (f.d.19)

Prin urmare, divergențele apărute între părțile prezentului litigiu, sunt legate de chestiuni cu privire la corectitudinea întocmirii datelor din factura fiscală seria AB nr. 1832368 din 28 aprilie 2017.

Totodată, reclamanta a susținut că impunerea achitării unor servicii care n-au fost prestate realmente, precum și diferența dintre cantitățile de ape uzate facturate de SA „Apă-Canal Chișinău” și ÎMC „Floreni-Service” a constituit în speța în cauză, motivul înaintării cererii de chemare în judecată.

Se atestă că, până la emiterea facturii fiscale pentru luna aprilie 2017, la 09 februarie 2017, SA „Apă-Canal Chișinău” a prelevat probe de ape uzate din căminul de control, în prezența reprezentantului SRL „Floreni”, care nu a formulat obiecții. (f.d.100, vol. I)

Potrivit rezultatelor de laborator a probelor de ape uzate prelevate la 09 februarie 2017, s-a depistat o depășire a normativelor concentrațiilor maxim admisibile (CMA) în apele uzate deversate de SRL „Floreni”. (f.d.99, vol. I)

Iar, prin prescripția nr. 1200/6667 din 17 februarie 2017, reclamanta SRL „Floreni” a fost informată conform rezultatelor probelor de ape uzate prelevate din 09 februarie 2017 nr. 111 despre calitatea apelor uzate, deversate de către întreprindere în colectorul municipal de canalizare. (f.d.98, vol. I)

Respectiv, la data de 22 august 2019 SRL „Floreni” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Apă-Canal Chișinău”, intervenient accesoriu ÎMC „Floreni-Service” cu privire la constatarea nulității facturii fiscale, anularea facturii fiscale și a deciziei. (f.d.2-8, vol. I)

Potrivit pct. 5.1 din contractul nr. 22-004-33 din 20 aprilie 2017, determinarea volumului de apă furnizat consumatorului non casnic se efectuează în baza indicațiilor contoarelor, volumului mediu lunar, precum și altor metode prevăzute de prezentul contract, Legea nr. 303/2013 și de Regulament.

Potrivit pct. 4.2.7 din contract, consumatorul non casnic este obligat să achite în termenele stabilite facturile de plată pentru serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, facturile întocmite conform tarifelor diferențiate, în cazul

depășirii concentrațiilor maxim admisibile (CMA), consumul fraudulos. (f.d.109, vol. I)

Conform pct. 4.2.12 din contract nr. 22-004-33 din 20 aprilie 2017 și din acordul adițional nr. 24, consumatorul non casnic este obligat să nu depășească normativele concentrației maxim admisibile (CMA) de poluare a apelor uzate la deversarea în sistemul public de canalizare (conform Anexei nr. 2) și să nu evacueze spre deversare în sistemul public de canalizare substanțe interzise de actele normative în vigoare care pot avaria rețeaua publică de canalizare sau pot afecta funcționarea instalațiilor de epurare a apelor uzate.

Potrivit pct. 5.7 din contract, în cazul în care consumatorul non casnic evacuează ape uzate calitatea cărora după substanțele în suspensii și consumul biochimic de oxigen (CBO5), depășesc normativele stabilite, se aplică un tarif diferențiat pentru 1 m^3 de ape uzate, calculat proporțional depășirii indicilor normativelor stabilite.

În speță, în urma prelevării probei de ape uzate, în căminele de control ale SRL „Floreni", s-a constatat depășirea concentrației maxime admisibile a poluanților în apele uzate deversate de către SRL „Floreni", fiind întocmite în acest sens cu înaintarea spre plată a facturii fiscale contestate, ce conține calculul tarifului diferențiat, pentru volumul de ape uzate deversate în mărime de 23.892 m3.

Conform pct. 115 din Regulamentul nr. 271/2015 cu privire la serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare (în redacția până la adoptarea Regulamentului-cadru nr. 355/2019 din 27 septembrie 2019 privind organizarea și funcționarea serviciului public de alimentare cu apă şi de canalizare), *facturile se emit în baza indicațiilor contorului sau, după caz, a normelor de consum şi a tarifelor aprobate de către autoritățile administrației publice locale sau de către Agenție.*

În conformitate cu art. 25 al Legii serviciilor publice de gospodărire comunală nr. 1402 din 24 octombrie 2002, *persoanele fizice şi juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sînt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator şi consumator*.

Potrivit art. 17, lit. g) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013, *consumatorul are următoarele obligații să achite, în termenele stabilite, facturile pentru serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare.*

În conformitate cu prevederile art. 22, alin. (1) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, *cantitatea de substanțe poluante în apele uzate evacuate în sistemele publice de canalizare trebuie să nu depășească concentrația maxim admisibilă. Apele uzate trebuie să corespundă prevederilor actelor normative în vigoare şi ale contractului*

de furnizare a serviciului, astfel încât prin natura, cantitatea ori calitatea lor să nu conducă la: a) degradarea construcţiilor şi instalaţiilor componente ale sistemelor centralizate publice de canalizare; b) diminuarea capacităţii de transport a reţelelor şi a canalelor colectoare; c) perturbarea funcţionării normale a staţiei de epurare, cauzată de depăşirea debitului şi a încărcării sau de inhibarea proceselor de epurare; d) apariţia unor pericole pentru igiena şi sănătatea populaţiei sau a personalului în procesul de exploatare a sistemului; e) apariţia pericolelor de explozie.

Conform art. 22, alin. (16) al Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013, pentru depășirea normativelor la deversarea apelor uzate în sistemul de canalizare, operatorul calculează și aplică plăți suplimentare conform legislației în vigoare și/sau contractului de furnizare/prestare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.

Colegiul civil apreciază ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe că, la caz, SRL „Floreni” nu a dovedit că calculele efectuate de către SA „Apă-Canal Chişinău” a plății pentru evacuarea apelor cu depășirea concentrațiilor maxim admisibile a impurităților în apele evacuate au fost efectuat contrar exigențelor Legii privind plata pentru poluarea mediului, inclusiv a anexei nr. 5 la aceasta, nespecificând în ce mod pârâta a admis încălcarea exigențelor legale.

Or, potrivit prevederilor art.118 alin. (1) Cod de procedură civilă, SRL „Floreni” îi aparține sarcina primară de a dovedi existența dreptului său încălcat, în speță a efectuării incorecte de către SA „Apă-Canal Chişinău” a calculelor sumelor vizate în factura contestată, sarcină de probațiune ce survine prioritar, la momentul înaintării acțiunii.

În conformitate cu art. 22, alin. (14) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 (în redacția adoptată prin Legea nr. 322 din 30.11.2018, în vigoare din 08.03.2019) „*În cazul în care condiţiile de evacuare a apelor uzate în reţeaua publică nu pot fi îndeplinite din punct de vedere economic sau tehnologic, agentul economic prezintă operatorului argumentarea de rigoare, cu indicarea cauzelor neîndeplinirii condiţiilor de deversare. Argumentarea se examinează de către operator în termen de 10 zile, luându-se decizia de încheiere sau de refuz al încheierii cu agentul economic a unui contract de evacuare a apelor uzate supraîncărcate, pe perioadă determinată, cu aplicarea, la tariful pentru serviciul public de canalizare şi epurare a apelor uzate, a coeficientului stabilit pentru încărcarea suplimentară cu volume de ape uzate şi/sau poluanţi ce depăşesc concentraţia maxim admisibilă. Contractul poate fi încheiat numai în cazul în care staţia de epurare a apelor uzate dispune de rezervele necesare pentru a efectua epurarea, ţinând cont de indicatorii respectivi, dacă nu se aduc prejudicii funcţionării normale a reţelelor şi instalaţiilor de epurare şi se asigură respectarea condiţiilor de calitate stabilite pentru deversarea apelor în emisar.”*

Potrivit art. 992 alin. (1) Cod civil, *contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.*

Conform art. 996 Cod civil, *contractul poate fi modificat sau rezolvit numai în conformitate cu clauzele sale ori prin acordul părților, dacă legea nu prevede altfel.*

În opinia instanței de apel, nu există temei de anulare a facturii fiscale seria AAB nr. 183267 din 28 aprilie 2017, deoarece SA „Apă-Canal Chișinău" este subiect de drept al Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (în vigoare din 14 martie 2014), iar calculul tarifului diferențiat a fost efectuat strict în conformitate prevederilor contractului nr. 22-004-33 din 20 aprilie 2017, încheiat legal și care produce efecte juridice, prin prisma dispozițiilor art. 22 alin. (18) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013, și în baza rezultatelor investigațiilor de laborator a probelor de ape uzate prelevate.

Astfel, alegațiile apelantului SRL „Floreni" cu privire la lipsa faptul că acesta nu este parte al contractului nu urmează a fi reținute.

Colegiul civil mai accentuează și faptul că, în cazul de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală în lipsa contractelor încheiate cu consumatorii, aceştia din urmă sunt obligaţi să achite contravaloarea serviciilor prestate conform facturilor primite, iar această obligație rezidă din prevederile art.25 alin.(5) din Legea serviciilor publice de gospodărire comunală nr.1402 din 24.10.2002, în care este indicat într-o manieră certă și clară că *agenţii economici care furnizează/prestează servicii de gospodărie comunală fără contracte cu consumatorii, în caz de neachitare a sumelor datorate, pot acţiona conform prevederilor alin.(2)–(4)*. La rîndul său, alin. (2)-(4) din art. 25 din Legea respectivă prevăd acţiunile ce pot fi întreprinse de către operator în privinţa consumatorilor care nu achită serviciile prestate, inclusiv acţionarea în judecată.

Cu referire la argumentele SRL „Floreni", precum că nr.24 nu a fost semnat de ÎMC „Floreni Service", iar actul respectiv este afectat de nulitate, Colegiul civil urmează să accentueze că apelantul interpretează eronat prevederile legii, întrucât acesta constituie un temei al declarării nulității relative al actului juridic și poate fi invocat doar de către partea în al cărei interes este stabilită și nu poate fi nicidecum invocată din oficiu, cu atât mai mult acesta odată fiind acceptat de către părțile contractuale produce efecte, chiar și în lipsa semnăturii celeilalte părți, dealtfel acest acord nu reprezintă obiectul examinării prezentei cauze.

În altă ordine de idei, în temeiul art. 17 lit. j) al Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013, *consumatorul are obligația să nu evacueze spre deversare în sistemul public de canalizare substanțe interzise de actele normative în vigoare și care pot avaria rețelele publice sau pot afecta funcționarea instalațiilor de epurare a apelor uzate*.

Potrivit pct. 65 lit. n) al Regulamentului cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin hotărârea ANRE nr. 271 din 16 decembrie 2015 (în vigoare până la aprobarea noului Regulament-cadru de organizare şi funcționare a serviciului public de alimentare cu apă şi de canalizare nr. 355/2019 din 27 septembrie 2019), *obligația consumatorului este să achite operatorului prejudiciile cauzate prin deteriorarea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, prin evacuarea în rețeaua publică de canalizare a substanțelor interzise spre deversare și a apelor uzate cu concentrația poluanților care depășește concentrația maxim admisibilă a poluanților în apele uzate, precum și în alte cazuri prevăzute de lege*.

Raportând dispozițiile legale citate la circumstanțele cauzei, Colegiul civil a stabilit indubitabil obligația legală și contractuală a reclamantei SRL „Floreni" de a nu admite deversarea în sistemul public de canalizare ape uzate cu depășirea normativelor concentrațiilor maxim admisibile, stabilite în Anexa nr. 1 al Regulamentului, aprobat prin hotărârea Guvernului RM nr. 950 din 25 noiembrie 2013.

Prin urmare, corect prima instanță a stabilit netemeinicia acțiunii reclamantei SRL „Floreni" împotriva SA „Apă-Canal Chișinău" privind constatarea nulității facturii fiscale și anularea ei, emisă pe numele SRL „Floreni", seria AAB nr. 1832368 din 28 aprilie 2017, cu un volum calculat de 23.892,00 m^3 și în sumă de 442.412,25 lei.

În concluzie, Colegiul atestă netemeinicia în ansamblu a cererii de apel declarate de către SRL „Floreni", dat fiind faptul că, în susținerea acestora, apelantul nu a adus nici un argument plauzibil, or, Colegiul reține că apelul este continuarea fondului, astfel, apelantul urma să administreze probe, să anexeze acte și alt material probator care ar răsturna soluția instanței de fond, prin admiterea erorilor de calcul la suma dată, fie prin prestarea necalitativă a acestor servicii, acțiuni care la caz, nu au fost întreprinse de către apelant, astfel, se constată formalitatea cererii de apel, în asemenea circumstanțe, Colegiul indică asupra temeiniciei hotărârii date de instanța de fond, or, în conformitate cu art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de către SRL „Floreni" şi a menţine hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu art. art. 385 lit. a), 389-390 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

D E C I D E :

Apelul declarat de SRL „Floreni” se respinge, ca neîntemeiat.

Se menţine hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 decembrie 2022, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Floreni” împotriva SA „Apă-Canal Chișinău”, intervenient accesoriu ÎMC „Floreni-Service” cu privire la constatarea nulității facturii fiscale, anularea facturii fiscale și a deciziei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia poate fi atacată cu recurs, la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, de la data comunicării deciziei motivate, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii Dulghieru Dorin

Țurcan Ion